

Nro. 24.

A' FELS. CSASZÁR, ÉS AP. KIRALY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből Kedden Martius 23-dik napján 1813-dik
esztendőben.

B é t s.

Az ide rendeltetett Frantzia Követ, Fr. Császári Adjutáns és Osztályos Generális Gróf *Norbonne Lajos*, e hónap' 17-dikén mégérkezett ide.

Prusszia.

Berlinből Mártzius' 11-dikén: — „Ma 12-től fél órakor tartá Gen. Gróf *Wittgenstein*, a' vezérlése alatt lévő Orosz ármádának egy részével, közönséges örvendezések között, a' maga béjövételét. Az idő igen szép volt. A' fényes pompának summás leírása ennyiben áll: — Az úgy nevezett új Királykapu jött-bé, 's a' *Sándor* piatzán által a' Királyi kastély előtt a' *Wilhelm* utzája felé folytatta menetelét a' sereg, a' hol a' *Sacken* palotája volt elkészittetve a' fő vezér'

számára. A' külső dolgokra ügyelő Pruszsus Minister Gróf *Golz* az itt lévő Generálisoktól és a' város által kineveztetett Követségtől kísértetvén, még 10-dikben kiment volt Friedrichsfeldhez az Orosz fő vezér' köszöntésire: ma reggel pedig *Heinrich* Pruszsus Királyi Princz, Gen. *Les-tocq*, 's az egész Generálisi és Tiszti Kar, a' város kapujánál köszöntötték ő Exc.áját, 's bé kísérték a' városba. Öt fertály órát tartott a' bėjövetel, szüntelen való *hurrah* és *vivat* kiáltások között. Az ablakokból néző sokaság szüntelenül így kiáltozott keszkenőknek tsóválása között: *Éljen Sándor Császár! Éljen Harmadik Fridericus Wilhelmus!* —

„Hasonló részvételt nyilatkoztatott az útzákon öszsesereglett nép is. Leg szebb rendtartás uralkodott mindenütt. A' bėjövő seregek így következtek egymás után: — 1) A' lovas polgárság trombitával és tábori muzsikával; 2) A' belső bátorságra ügyelő Pruszsus sereg; 3) Egy Kozák Pulk; 4) Ismét egy bátorságra ügyelő Pruszsus sereg; 5) Az Orosz vezér Gróf *Wittgenstein*, *Heinrich* Pruszsus Királyi Princz mellett; 6) Az Orosz és Pruszsus Generálisi és egyéb Tiszti Kar együtt; 7) Ismét egy Kozákokból, Dragonyosokból, és Huszárokból álló csapat; 8) Egy magános Dragonyos Regiment; 9) Egy Lovas ártillerista Regiment két battériával, a' mellyek hat hat ágyúkból állottak. Az ártilleristák, lovak és ágyúk leg jobb állapotban voltak; 10) Két gyalog Batalionok török muzsikával; 11) Egy ártillerista Batalion 12 haubitzokkal; 12) Négy gyalog Batalionok; 13) Egy ártillerista Batalion 12 ágyúkkal; 14) Két gyalog

Batalionok; 17) Egy, kapásokból és sántzolók-ból álló Batalion; 18) A' sereget Kozák, Baschkir, 's egyéb Tatar Pulkok, 's a' bagázsia rekesztették - bé. A' Királyi kastély előtt az egész sereget maga előtt marschiroztatta - el Gróf *Wittgenstein*. A' Királynak már *Berlinben* lévő familiája a' kastély ablakából szemlélte mind ezeket. A' Királyi Kadétok és a' most felállított új szabad seregek, sorban állva parádéval fogadták a' bėjövőket. A' be jött Orosz seregnek egy része meg se' állván, azonnal tovább folytatta útját *Berlinből*, a' többek pedig részszerént a' lakosok' házaikban részszerént a' kaszárma-kban fogadtattak étellel itallal. —

„Gróf *Wittgenstein* a' több Orosz Generálisokkal egyetemben, *Heinrich* Királyi Princznél ebédelt. —

„A' theátrumon két víg és egy tántzos játék által innepeltetett - meg ez a' nevezetes nap. Hogy a' sokaság annál inkább helyet találhasson magának, nem a' theátrum, hanem a' nagy énekes játékok épületében volt a' játék, a' melly dugva tele volt. A' Királynak egész familiája jelen volt. Az egyik játékban ezenszók fordúlván elé: *éljen a' Király!* ezeket egyszerre felkapta a' sokaság, 's a' hosszasan tartó *éljen* kiáltásnak dob és trombita harsogás vetett véget. Ennek a' tuschnak hallására mintegy akaratja ellen felállott valamint a' sokaság, úgy a' Királyi familia is. Nem soká ezután az Orosz Generálisok is béérkeztek a' számokra készen álló lozikba, és *Éljen Sándor Császár* kiáltással fogadtattak. A' játék alatt által mentek Gr. *Wittgenstein*, *Hertzeg Repnin* és Gen. *Berg*, a' Királyi Lozsiba a'

Királyi familiának tiszteletire. A' theátromból való kijövetelkor a' városnak közönséges meglátogatása vonta magára a' sokaság' figyelmességét. Szép hóldvilág volt."

Márcz. 12-dikén fényes ebédet adott Gróf *Golz* külső dolgokra ügyelő Minister, a' hol Gróf *Wittgenstein* az Orosz Generálisokkal, külömbkülömb Pruszsus nagy Urakkal, Hertzegekkel, 's egyebek között *Henrich* Királyi Princezel egyetemben jelen volt. —

A' Berliini kapukon a' Pruszsiai nemzeti testőrző seregek az Oroszokkal egy társaságban állanak őrizeten.

Gróf. *Wittgenstein* egy hirdetést intézvén a' Berliini lakosokhoz, azt mondja nékiek, hogy ő azon *enthusiasmus* által, mellyel a' Berliini lakosok az Orosz Császári seregeket fogadták, azon szeretet és tisztelet által, mellyet ők az ő Ura az Orosz Császár eránt kinyilatkoztattak, azon betsület és háládatosság által, mellyet az Orosz seregekhez mint szabadítóikhoz bizonyítottak, meghívattatottnak (vagy félindittatottnak) érzienni magát arra, hogy a' Pruszsiai Monárchia fő városa' lakosainak ezen jó indulatjókért, legbuzgóbb köszönetét kijelentse. Tudósítani fogja felőlle a' Császárt, és nem kételkedik legkisebbé is, hogy ezt a' jó indulatot ő Felsége is éppen ilyen jó szívvvel fogja hallani.

*

*

*

A' Pruszsia önkéntvállalkozó seregeknek *enthusiasmussokról* ezeket olvassuk a' Berliini levelekben: — „Pomerámiában seregenként futnak az önkéntvállalozók a' Gen. *Bülow* és *Borstell* zászlóik alá. Mindenütt közönséges ez a' fel-

buzdulás. *Rügenwalde* p. o. egy Pomeraniai kisdéd város, 10. lovas vadászokat állit. Egy más kisdéd város, *Stolpe*, kevés órák alatt 1000 tallérokat ajánlván, azt igérte, hogy folytában 100 tallérokat fog adni hónaponként. — Az e' féle ajánlásokkal tele vannak a' Berlíni levelek, de ezeket nem hordhatjuk mind elé, 's nem is tartjuk szükségesnek lenni.

Orosz hadi Tudósítások.

Némelly környülállások, mellyek az Oroszoknak Berlinbe való bemeneteleket megelőzték, így adatnak elé az Orosz tudósításokban: —

Oberster Tettenborn 2000 lovasokkal az úgy nevezett *Neumarkban Soldin* városába megérkezvén, innen Febr. 16. dikán utnak indúlt 's *Zellin* mellett a' még akkor béfanyva lévő *Oderán* által jött, és *Oberstlieutenant Benkendorf* egy Kozák Regementel *Wrietzen* felé azonnal útnak indította. *Benkendorf* 500 *Westphaliai* gyalogokat talált a' városban, a' kik a' várost oltalmazni akarni láttattak, melyhezképpes a' Kozákok segítséget várni jónak találván, eleinten nem tsináltak egyebet, hanem tsak körül vették a' várost. Azonközben oly hirt vévén a' városiaktól, hogy az őrző seregnék nem czélja az hogy a' várost valósággal védelmezze, 's hogy a' Kozákoknakily véletlenül lett megjelenéssek annak nagy félelmet okozott volna, mind ezek arra határozták *Benkendorf*ot, hogy ne várakozzék a' segítség után, hanem haladék nélkül üsön - bé a' városba. E' meg is történt, a' Kozákok *hurrah* kiáltással bérohantak a' városba — a' *Westphaliai* 500 gyalogok éppen karéban (négy szegletű sorban) állottak a' piatzon — a'

tisztek, a' kik tudták, hogy a' katonaság nem leg nagyobb tűzzel várja a' Kozákokat, buzdították őket — az Oberster is éppen egy beszédet tartott hozzájuk — a' Kozákok éppen beszédjének végére megérkeztek — az Oberster azonközben nem veszi-el bátorságát — *Feuert* kiált — de csak elbámúlt, hogy a' katonák a' helyett hogy tüzet adtak volna, a' Karrénak mind négy oldalán egyszerre letették fegyvereiket. Az 500 közembereken kívül fogságra estek, az Oberster, Obertlieutenant, 5 Kapitányok, és 16 egyéb tisztek, 2 zászlóval együtt.

A' Kozákok' fő vezére Gen. *Platow*, még mikor Orosz Lengyel országból Napkeleti Prusziába béjött és *Landsbergbe* megérkezett, tiszteletire mentek a' tartomány' előkelőbb emberei, a' kikhez ő e'képpen szólott: — „Az én Császárom megparantsólta nékem, hogy mondjam meg néktek, hogy mi nem mint ellenség, hanem mint barát úgy jövünk hozzátok. Mi nem akarunk országokat foglalni, hanem magunknak, néktek, és az egész világnak békességet adni. Az én Császárom és a' ti Királyotok barátok; legyünk barátok mi is. Az én seregeim miatt semmi baja nem lehet semmi hozzátok-tartozóknak. De ha tsakugyan még is megbántódik valaki, kedvesen veszem ha tudtomra adatik a' dolog: minthogy ha halgatni fog a' megbántatott rész, magának tulajdanithatja, ha elégtételt nem kap. A' fizetést kötelező irás (bons) által fogjuk tenni, de a' mellyeket annak idejében mind vissza fogja váltani a' Császár.“

Elegyes Dolgok.

A' Westpháliai itelősziek *Duderstaadtban*, jószágainak sequestrálatásokra ítélte Gen. Winzingerödét, ki az Orosz ármádánál szolgál, és meg-

hívta, hogy egy hónap alatt jelenjen meg otthon a maga meniségire.

A Pruszsiai önkéntvállalkozók oly számosak, hogy a Király még egy új szabad seregnek felállítását jónak találta. Ennek a formaruhája fekete lesz. Tsupa idegenekből fog állani. Elevenítő's mozgató lelke ennek a nagy tudományú Doktor *Jahn*. A legkipallérozottabb emberek allanak belé. Mint közkatona úgy állott belé közelebről Princz *Karollath* is. — Egy igen számos szabad sereggel Tanátsos *Eichhorn* már Febr. 2-dikán útnak indult volt Berlinből Breszlau fele. Tanátsos *Eckart* is elindult már ugyan oda egy más hasonló sereggel. Mint lovasok 1200 Berliniek állottak ki önnön készületekkel. — Hasonló szabad seregeknek felállítására adott hatalmat a Király, Lüzow, Scharnovitz, 's Petersdorf nevű Májoroknak.

Az Oderai Frankofurtumi közelébb tartandó vásárról azt remélik az onnan indult tudósítások, hogy igen népes fog lenni, minthogy Pruszsus és Orosz Lengyel országból nagy számmal útbán vannak a kereskedők arra felé, minekutánna az utak felszahadúltak, és minthogy ennyi idő után minden áruportéka' dolgában szükségét látnak.

A Márcz. 6-dikán költ Breslauri újság szerint a Pruszsus Király 8 napig tartó gyászt vett fel az Oldenburgi Herzegnek a Sandor Császár sógorának halálára nézve.

A Berlíni levelek szerint az Oroszok nyeresége Brombergben, 200,000 pud lisztből, 7000 koretz zabból, 100 koretz borsóbol, 2000 horzó sóbol, és 2000 pud olomból állott.

A Hertzeg Neufchatel Adjutánsát Kapitány *Deyragot* az úton felfogták a Gen. Woronzow előljáró tsapatjai.

A Hámburgi tamadásnak főbb okozói közül 6-tot egy Katona Itélő szék halálra ítélvén, ezek az Altonai kapu előtt agyon lövették.

Leg újabb újságok.

A Hámburgi tudósítások szerint, az ott lé-

vő Frantzia Kormányozónak Generális *Carra St. Cyrnek* ezen jelentésére nézre, hogy megtörténhetne, hogy *Hámburg* városát minden katonaság oda fogná hagyni, Mártziusnak első napjaiban, minden Polgári Elöljárók, 's az Administrátzióhoz, mauthoz, vámokhoz tartozó tisztviselők oda hagyták a' várost, 's egy részint *Altonába* vették útjokat. Mártzius' 9-dikén annak hallására, hogy az Oroszok *Berlinbe* bémarschiroztak, a' kikötőhelynél lévő nagy mauthoz tartozó tisztek is a' *Hamburgiaktól* felállított lovásságnak tartalékjával egyetemben, oda hagyták a' várost. Gondóltatott, hogy a' több katonaság is utánna fog indulni az előbbenieknek. Mondják, hogy a' *Mecklenburg-Schwerini* vidékeken *Kozákok* mütatták - meg magokat.

A' *Dresdából* Mártzius 17-dikén indúlt levelek szerént — Orosz Generális *Benkendorf* a' maga seregével, a' melly csak 2000 lovasokból állott, *Felső Luzátziában* lévő *Königsbrück* nevű városból Mártz. 15-dikén vissza vonta magát *Elsterwerdához*.

Bizonyos tudósítások szerént az Orosz fő ármáda Mártz. 11-dikén még nem költözött volt által az *Odera* vizén annak bal partjára. — A' Frantzia Generális *Gerard* vezérlése alatt, 3000 gyalogok, 's két batteria gyalog és egy batteria lovas ágyúk, Mártz. 15-dikén *Dresdába* bėjövéen, ugyan oda az *Eckmühli* Hertzeg (*M. Davoust*) is *Lipsiából* még az nap megérkezett, 's azólta az ő parantsolatjára az úgy nevezett *Újvárosban* és az *Albis* hídjánái elkezdett oltalmazó készülétek, kettőzött iparkodással folytattatnak. Olyan erő van *Dresdában* és annak környékein özsze-gyülekezve, hogy a' város minden ellenséges bé-ütések ellen, bátorságban lehet. A' *Mizniai* híd-
dat elégették a' *Bavarusok*.

A' Mártz. 13-dikán indúlt *Berlini* levelek szerént *Wittenburga* és *Magdeburg* körül már több helyeken által mentek volt némelly előre küldett *Kozák* csoportok. — *Dantzka* előtt egy *Anglus* hajós sereg olálkodott.